

Yleistajuinen tiivistelmä

Harjoittelun laatupuitteet

TAUSTAA

Työharjoittelu tarjoaa nuorille tilaisuuden tutustua työelämään ja voi auttaa heitä työllistymään. Useat tahot ovat kuitenkin ilmaisseet huolensa työharjoittelun tehokkuudesta ja laadukkuudesta. Erityisen ongelmallisena pidetään nk. avointen markkinoiden työharjoittelua, jolloin harjoittelija on suoraan yhteydessä harjoittelupaikkaansa ilman minkään oppilaitoksen välitystä. Kyselytutkimukset ja muut selvitykset ovat viime aikoina vahvistaneet nämä epäilyt. Ongelmiksi nousevat erityisesti työharjoittelun alhainen oppimissisältö ja kohtuuttomat työehdot. Hyvin monet työharjoittelupaikat nyky-Euroopassa ovat epäasianmukaisia, ja harjoittelija otetaan alimman tason tehtäviin, joihin muuten värvättäisiin palkallisia työntekijöitä. Ulkomaille ei edelleenkään hakeuduta hanakasti työharjoitteluun, koska harjoittelua koskevista kansallisista säännöistä ja säädöksistä ei ole riittävästi tietoa.

HYÖTYJÄT JA HYÖDYT

Ehdotetuista laatupuitteista hyötyvät ennen muuta harjoittelijat ja uransa alussa olevat nuoret. Harjoittelupaikat hyötyvät selkeistä ohjeista, jotka selvittävät, mistä tekijöistä korkeatasoinen harjoittelujakso koostuu. Laatupuitteilla halutaan:

- 1) lisätä korkeatasoisia työharjoittelujaksoja
- 2) ehkäistä väärinkäytöksiä ja pitää huolta, että sääntöjen noudattamisesta ei aiheudu harjoittelupaikalle liiallisia kustannuksia
- 3) parantaa kansainvälisestä harjoittelusta tiedottamista.

EU:N TOIMIEN TARVE

Työharjoittelun laadun parantaminen on EU:lle tärkeää, koska se haluaa:

- auttaa nuoria siirtymään koulutuksesta työelämään
- lisätä nuorten maantieteellistä liikkuvuutta.

Vaikka EU-maat voisivat huomattavasti parantaa harjoittelijoiden työoloja ja harjoittelujaksojen oppimissisältöä, vain harvat maat ovat toistaiseksi ryhtyneet mihinkään uudistuksiin. Koska harjoitteluun liittyvistä ongelmista raportoidaan jatkuvasti kaikkialta EU:sta, tarvitaan EU:n koordinoitua vauhdittamaan alan toimia.

Samalla eurooppalainen ammatillisen liikkuvuuden EURES-portaalia voidaan laajentaa sisältämään myös työharjoittelut.

Eurooppalaisen nuorisotakuun piiriin kuuluvien harjoittelujaksojen on oltava korkeatasoisia, jotta ne todella parantavat nuorten mahdollisuuksia päästä mukaan työelämään. Parhaiten nämä tavoitteet voidaan saavuttaa määrittelemällä EU:n laajuisesti harjoittelun laatupuitteet ja panemalla ne sitten täytäntöön.

MUUTOKSET

EU-maita pyydetään varmistamaan, että avointen markkinoiden työharjoittelut ovat harjoittelun laatupuitteiden mukaisia. Harjoittelujakson oppimissisällön on oltava mielekäs ja työehtojen kunnolliset. Harjoittelijan sosiaaliturvasta, mahdollisesta palkasta tai muista korvauksista sekä harjoittelun jälkeisistä työllistymismahdollisuuksista on tiedotettava selkeästi.

Yhteisten suuntaviivojen tavoitteena on lisätä myös kansainvälistä harjoittelua, mikä voi kannustaa nuoria hakeutumaan töihin ulkomaille.

VOIMAANTULO

EU-maiden odotetaan hyväksyvän suositus harjoittelun laatupuitteiksi vuoden 2014 alkupuoliskolla ja alkavan soveltaa niitä mahdollisimman nopeasti vuoden 2014 kuluessa.